

Protokoll 2/2025

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 23 januari 2025 kl. 18:30-19:30, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Laila Abdallah (S)
Petter Jennervall (S)
Pelle Johansson (S)

Ersättare

Tove Lönstad (S)
Jeanette Frenkman (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Jörgen Linse (M)
Ludwig Jänes (SD)
Stefan Ennerfelt (L)
Christopher Oskarsson (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Eva Runestig Avdelningschef
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef
Malin Persson tf. Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2025-01-24

Paragraf

§2

**Stockholms
stad**

Bromma stadsdelsnämnd

Protokoll nr 2/2025

2025-01-23

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 2 Verksamhetsplan 2025

BRO 2024/643

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget samt tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden anmäler om omslutningsförändringar om 320,7 mnkr
3. Nämnden beslutar att fastställa resultatenheter enligt bilaga 1
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för medborgarbudget (drift), bilaga 3a
5. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för ekmiljöer och ängar i Johannelund (drift), bilaga 3a
6. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för florainventering av ängs- och betesmarker i Bromma (drift), bilaga 3a
7. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för naturvårdande insatser på Ålstensängen (drift), bilaga 3a
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för naturvårdande insatser vid Blå porten i Traneberg (drift), bilaga 3a
9. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för belysningsåtgärder vid utegymmet Gustavslundsvägen, Alviks strand (investering), bilaga 3b
10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för tillägg till ny bryggkonstruktion i Lillsjön med anpassning av risvasar (investering), bilaga 3b
11. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för etableringsskötsel av planterade ekar i Bromma (investering), bilaga 3b
12. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för åtgärder för ökad biologisk mångfald efter rasering av kraftledning och borttagning av fundament (investering), bilaga 3b
13. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för renovering av östra solbryggan vid Kyrksjön (investering), bilaga 3b
14. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för naturstigar för barn och familjer (investering), bilaga 3b
15. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för entréer till Judarnskogens och Kyrksjölötens naturreservat (investering), bilaga 3b
16. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för upprustning av gångbryggan och strandpromenaden i Johannesfred (investering), bilaga 3b
17. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för åtgärder mot kanadagäss på EU-bad (investering), bilaga 3b

18. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för ny livräddningsutrustning samt uppgradering av befintlig (investering), bilaga 3b
19. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för ny brygga i Lillsjön (investering), bilaga 3b
20. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för nyplantering av träd (investering), bilaga 3b
21. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplan och budget för 2025 för Bromma stadsdelsnämnd har utformats med utgångspunkt i de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fastställer i stadens budget för 2025. I verksamhetsplanen specificeras hur nämnden ska arbeta för att uppfylla kommunfullmäktiges mål utifrån lokala prioriteringar och utvecklingsområden.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Hanna Wistrand (L) föreslår:
 1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
 2. Att uppdra åt förvaltningen att revidera verksamhetsplanen i enlighet med som anförs nedan.
 3. Att därutöver anföra följande:

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Liberalerna vill se ett tydligare fokus på utökad samarbete mellan socialtjänsten och förskolan. Med tidiga insatser redan när barn går i förskolan går det att förebygga framtida sociala problem och/eller kriminalitet. Särskild uppmärksamhet behöver fästas vid små barn med höga nivåer av ihållande aggressivt beteende, då detta visat sig ha starkt samband med att utveckla grov våldsbrottslighet senare i livet. För ett litet barn kan det räcka med mindre ingripande åtgärder och handlar främst om olika föräldrastödande insatser. Desto äldre barnet blir utan att socialtjänsten kommer in desto mer komplex problematik. Liberalerna satsar därför på socialtjänst i skola och förskola i samtliga stadsdelar i sitt förslag till budget för 2025.

De skolsociala team som visat sig vara en framgång för att hjälpa elever med hög skolfrånvaro tillbaka till skolan vill vi se utvecklas. Vi välkomnar att den rödgröna majoriteten fortsatt arbetet arbetsmodellen men mer behöver göras och vi vill se både en förstärkning och vidareutveckling av teamen.

Staden ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald. Vikten av just biologisk mångfald för våra grönområden ska inte underskattas. Vi föreslår därför ett särskilt stöd till stadsdelarna i arbetet för att öka den biologiska mångfalden och säkerställa välmående parker och natur i hela staden.

Som en av Sveriges största arbetsgivare har staden ett stort ansvar för att säkerställa att anställda medarbetare upplever god

arbetsmiljö. En viktig del i det arbetet är friskvård för medarbetare, där personalen själva bör få välja om de önskar en högre friskvårdsersättning i pengar eller möjlighet till en friskvårdstimme varje vecka.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Målgruppens behov av stödsatser varierar stort men för många är beviljade timmar ledsagning eller insatser från socialpsykiatrien avgörande för ett bra liv. Det är därför anmärkningsvärt att anslagen till brukare inom LSS återkommande varit på ytterst låga nivåer i samtliga av stadens budgetar innevarande mandatperiod. Liberalerna föreslår i sin budgetreservation en förstärkning av både ledsagning och socialpsykiatrien, och vill i förlängningen se att inrättande av omsorgsprisindex (OPI) utreds och införs även för LSS.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle. Alltför många äldre lever idag i isolering. Liberalerna har drivit på för att säkerställa att det i varje stadsdel finns träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger liksom att föreningslivet har fått medel för att anordna aktiviteter för äldre på somrarna. Men social isolering behöver motarbetas på mer än ett sätt. Stadsdelsnämnderna har ett stort ansvar i att fortsätta det arbetet och genom samordnade insatser bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Detta behöver vara ett prioriterat arbete i verksamhetsplanen.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Samtidigt måste servicehusen som boendeform värnas och om nuvarande bestånd behöver renoveras eller rivas ska boende erbjudas plats i annan likvärdig bostad. Stadens måste kunna erbjuda den form av mellanboende som servicehusen innebär. Vi vill att äldres valfrihet värnas och det innebär reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard.

Slutligen är det återigen tydligt att uppföljningen av omhändertagna barn inte prioriteras av den rödgröna majoriteten. Det är en ytterst utsatt grupp barn och unga som staden övertagit föräldrarollen för och då måste det ske med målet att samhället ska vara den bästa föräldern. Det är också en grupp som löper förhöjd risk att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering. Att staden fortfarande inte systematiskt följer upp dessa barns skolgång, hälsa, tandhälsa och fortsatta stödbehov är ett underbetyg.

Majoritetens ideologiskt drivna vurm för att återta verksamheter i egen regi är ohållbar, både ur ekonomiskt och frihetligt perspektiv. Majoriteten stressar igenom projekt med mycket höga

risker och stor osäkerhet utan att kunna formulera eventuella vinster brommaborna.

Vi står inför hemtagande av parkförvaltning, förskolekök, ledsagning och städning.

Stockholms hemtjänst har tappat mycket i ranking de senaste åren och ligger nu på plats 62, vilket är ett tapp på 18 placeringar sedan 2023, enligt SPFs hemtjänstindex. Att verksamheten dessutom går med stort underskott gör oss mycket oroad och vi utgår ifrån att förvaltningen återkommer med den handlingsplan man utlovat.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2025.

3) Johan Duvdahl (C) föreslår:

1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2025
2. Att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan och budget utifrån Centerpartiets reservation i kommunfullmäktige
3. Att därutöver anföra följande:

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här. Vi accepterar aldrig att

människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Centerpartiet har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns bland annat satsningar på ytterstaden, ökade idrottsinvesteringar och en rad konkreta åtgärder för att Stockholm ska visa vägen inom miljö- och klimatområdet, inklusive mer resurser till skötsel av parker och grönområden

Vänsterstyrets budget för 2025 präglas av ideologiskt motiverade återtaganden av uppskattade välfärdsverksamheter i egen regi, ofinansierade satsningar som riskerar att bli tomteblöss och en miljöpolitik utan konkreta åtgärder och tillräckligt skarpa målsättningar. Återtagande av parkförvaltningen i egen regi i Bromma kan blir en väldigt dyr affär.

Stockholm ska vara en öppen stad med plats för nya stockholmare. Att människor från olika delar av världen ska få bosätta sig i Stockholm är en självklarhet, oavsett om det handlar om att fly undan konflikter och förtryck eller att söka lycka, familj och arbete. Stadsdelsnämnderna har genom medborgarkontoren och lokala föreningar ett viktigt ansvar för integration. Både civilsamhället och näringslivet har under lång tid saknats i Sveriges integrationspolitik. Under den gångna mandatperioden har Integrationspakten haft som mål att staden ska samarbeta med föreningar, företag och andra som vill bidra till bättre integration. Det är dags att gå längre och ge mer ansvar för integrationspolitiken till de som vill och kan vara en brygga in i det svenska samhället. Integrationsprojekt ska involvera både utrikesfödda och etablerade stockholmare.

Klimatet är en ödesfråga som kräver kraftfulla åtgärder och hållbara reformer. Runt om i världen ser vi redan den globala uppvärmningens konsekvenser. Det är helt nödvändigt att minska de klimatpåverkande utsläppen. Det kräver att politiken tar modiga beslut, prioriterar det som verkligen ger resultat och sätter miljöfrågan högst på agendan. Stockholmarna älskar sina grönområden både för rekreation och för motion. Centerpartiet vill förena storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer. Därför vill vi

slå vakt om grönområden och den stadsnära naturen. Stockholm ska vara en stad som är ett levande ekosystem.

Centerpartiet är ett parti med rötterna i landsbygden så vi vet att stad och land måste gå hand i hand. Vi vet att landsbygden mår bra av att städerna växer och att städer mår bra om landsbygden får blomstra. De gröna näringarna förser staden med mat, förnybar energi och byggnadsmaterial. Centerpartiet kämpar för hållbar mat som är sund och säker. Vi vill att Stockholms stad serverar en ökad andel närproducerad och ekologisk mat som är fri från skadliga kemikalier och tillsatser på våra skolor och till våra äldre.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsarbete och ska prioritera och lokalt leda arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Stödinsatser till barn och unga ska komma in direkt när det finns misstanke om att de riskerar att hamna i kriminalitet och stöd till föräldrarna ska erbjudas. Det ska finnas lokala förebilder och attraktiva alternativ till kriminalitet. En kombination av akuta insatser som stoppar det dödliga våldet nu och långsiktiga systemförändrande utvecklingsprocesser är avgörande för att få bukt med de problem som finns. Arbetet måste vara uthålligt och sträcka sig längre än en mandatperiod.

Centerpartiet vill tillgängliggöra vattnet i större utsträckning, med hjälp av Brommas och stadens småbåtklubbar. Båtklubbarnas kajer och bryggor är i regel låsta och oåtkomliga för icke-medlemmar. Skulle fler kajer och båtbyggor vara öppna eller delvis öppna för alla kan Stockholm stärka sin dragningskraft ytterligare. Det bör det ses över om tillgången till stadens vattenmiljöer kan öka genom att verka för att ha öppna eller delvis öppna småbåtshamnar där förutsättningar för detta finns. En möjlighet är att hantera det inom ramen för när avtal ses över. I arbetet ska hänsyn tas till båtklubbarnas intressen samt eventuella merkostnader.

Centerpartiet vill också se till att det ska finnas minst en bastuflotte i varje stadsdel, samtidigt som vi också vill öka antalet badstegar och badbryggor, inte minst med ambitionen att fler brommabor ska vilja nyttja våra vattenytor på vintern. Fler människor väljer att flytta till Bromma och antalet brommabor växer. I vår stadsdel finns flera pågående och planerade utvecklingsområden. När vår stadsdel växer är det viktigt att den växer långsiktigt hållbart och att vi i det nya lägger grunden för en hållbar och miljövänlig livsstil. Vi behöver planera staden inte enbart för att få rum med så många bostäder som möjligt utan också för att bostadsområdena som växer fram ska ha god tillgång på förskolor, idrottsytor, grönområden och rum för kultur och möten som vi lyfter i texten. Ett sätt att lösa detta på är att på lämpliga platser bygga på höjden. Genom att bygga

högre kan marken användas mer effektivt.

Vi behöver skapa fler levande och attraktiva torgmiljöer i Bromma. Attraktiva torg och levande kvarter skapar ökad trivsel för våra medborgare, och det bidrar också till att våra butiker och andra verksamheter har möjlighet att må bra och kan stanna kvar i Brommaområdet. Att skapa attraktiva torgmiljöer värnar också tryggheten, särskilt om kvällarna. Centerpartiet vill att fler promenadstråk i Bromma ska vara upplysta på kvällar och nätter, och vi vill investera i bättre och mer belysning i våra parker.

Dessutom är det viktigt att titta på möjligheter att omvandla utvalda parkytor eller gräsmattor till små odlingslotter i Brommaområdet, och öronmärka delar av våra parkområden för stadsodling eller andra innovativa odlingslösningar. Samtidigt behöver vi göra våra parker mer tillgängliga för barn, och inte minst genom att se till att förskolorna har tillgång till egna odlingslotter för att lära barnen om matens väg från jord till bord.

Alla brommabor ska känna att stadsdelen tas hand om och hålls ren. Därför måste vi höja ambitionsnivån när det gäller renhållning, städning, skötsel och slyröjning av våra parker. Där kan återtagande av parkförvaltningen i egen regi blir en hämsko under flera år och kvalitet försämras.

Förskolan, pedagogiken och barns utveckling måste även fortsättningsvis vara i fokus för stadsdelsnämnden eftersom kunskapsresan börjar i förskolan. Utbildade och engagerade förskollärare är av största vikt för att alla barn inom förskolan ska lyckas på den resan. Att behålla och öka andelen utbildade förskollärare är också förskolans största framtidsutmaning. Därför är det viktigt att Brommas förskolor har goda förutsättningar att locka utbildade förskollärare. Som ett led i att vara en attraktiv stadsdel vill Centerpartiet fortsätta att satsa på våra nuvarande förskollärare och locka nya att börja arbeta hos oss i Bromma. Forskning visar dessutom att tidiga insatser, och tidig utbildning, ger större positiv effekt än senare sådana. Om vi satsar på förskolan kan både samhället och den enskilda individen vinna mycket. Centerpartiet vill öka antalet barnskötare inom Brommas förskolor som erbjuds vidareutbildning till förskollärare.

Vidare har nuvarande majoritet i Stockholm skapat en central förskolenämnd. Centerpartiet anser att förskolan står inför flera framtidsutmaningar varav flertalet delas av staden som helhet. Rekrytering av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare, kompetensutveckling och vidareutbildning är bara ett axplock av områden där vinsterna kan vara betydande om Stockholm stad samordnar stadsdelarna i större utsträckning. Centerpartiet anser dock att det är viktigt att centraliseringen håller sig inom begränsade och tydliga ramar och inte begränsar

möjligheterna till lokal särprägel.

Centerpartiet vill att stadens arbete för att hitta lösningar så att fler av skolornas idrottshallar tillgängliggörs för föreningar, medborgare och andra ideella krafter att använda på kvällstid- och helger då skolverksamhet ej pågår intensifieras. Särskilt önskvärt skulle vara att det genomförs nödvändiga byggnationer så att Mariehällsskolans idrottshall kan tillgängliggöras kvällstid då området behöver särskild fokus.

Utöver att tillgängliggöra idrottshallen i Mariehäll behöver området fler insatser då både enkäter och lokalpolisens information påvisar behov. Centerpartiet ser positivt på signalerna att Mariehäll blir nästa område för nyetablering av ett ungdomens hus då behoven i området är stora.

Användningen av digitalisering och välfärdsteknik bör öka inom Brommas verksamheter för att stärka kvalitetsutveckling, avlasta personal och bidra till ett tryggt kvarboende.

Som politiker ska man också alltid kunna ge sin ideologiska motståndare beröm. I ett ekonomiskt klimat med tidigare skyhögt inflation tycker Centerpartiet att det var klokt av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister att motstå frestelsen att höja kommunalskatten 2023 och således vältra över kostnaderna på medborgarna. Dock var vi motståndare till att det rödgröna styret i Stockholm valde att höja kommunalskatten med 24 öre från 2024. Därmed kröp stockholmarnas skatt över 30-strecket, från 29,82 till 30,36. Låg skatt är en fråga om egenmakt och därigenom självbestämmande, så länge välfärdens kärna värnas.

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Bromma som mår bra och kan växa, för ett Stockholm som håller ihop. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna att göra visionen om det öppna, gröna, trygga och innovativa Stockholm till verklighet.

4) Mattias Keresztesi m.fl. (M) föreslår:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt förvaltningen att revidera verksamhetsplanen i enlighet med som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi vill rikta ett varmt tack till Stadsdelsdirektören och förvaltningens tjänstemän för en tydlig och väl sammansatt verksamhetsplan för 2025.

Vårt arbete i Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av

människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta vara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Moderaterna prioriterar trygghet – för alla stockholmare och brommabor. Det är glädjande att trygghet och säkerhet hör till ett av tre strategiska fokusområden framöver. Verksamhetsplanen anger att utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell och social prevention. Därför är det särskilt beklagligt att den rödgröna majoriteten valt att kraftigt skära ned antalet ordningsvakter – något som med precision försämrar just den situationella preventionen. Antalet ordningsvakter i staden behöver skyndsamt återställas till minst tidigare nivåer. Ett tydligare fokus på utökat samarbete mellan socialtjänsten och förskolan skulle stärka den sociala preventionen - med tidiga insatser redan när barn går i förskolan går det att förebygga framtida antisocialt beteende, utanförskap och

kriminalitet. Bromma har som bekant tyvärr fått två öppna drogsener – och nämndens arbete som berör trygghetsskapande åtgärder och förebyggande insatser behöver av naturliga skäl fokusera starkt på att vända denna utveckling.

Staden ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald. Enligt en granskning av Sveriges Radio har minst 1 300 hektar grönska försvunnit från svenska städer (med minst 50 000 invånare) de senaste fem åren. Det är en oroväckande utveckling – dels då grönskans betydelse för välbefinnande och trivsel spelar stor roll, dels för att minskad grönska både ökar sårbarheten för klimatförändringar samt minskar den biologiska mångfalden och riskerar leda till försämrade luftkvalitet. Det gäller naturligtvis även här i Bromma. Moderaterna vill öka krontäckningsgraden genom att rusta upp stadens grönytor och parker, plantera fler träd och vårda den grönska som redan finns i staden. Då ökar stadens motståndskraft gentemot mer extrema väder, luftkvaliteten blir bättre, trafikbuller dämpas och den biologiska mångfalden stärks.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Moderaterna vill att äldres valfrihet värnas och det innebär reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard. Att delar av verksamheten går med stort underskott gör oss mycket oroad och vi ser fram emot den handlingsplan förvaltningen tidigare meddelat ska presenteras. Som tidigare konstaterats måste språkkunskaperna i svenska höjas för medarbetare i äldreomsorgen, vilket även gäller på förskolans område.

Slutligen noterar vi att den rödgröna majoritetens inslagna väg kring att återta verksamheter i egen regi fortsätter. Hittills handlar det om parkförvaltning, förskolekök, ledsagning och städning. Dessa åtgärder verkar i flera fall vara drivna av ideologi snarare än en tydlig bild av hur förändringarna ska göra verksamheterna, och brommabornas vardag, bättre. Moderaterna kommer säkerställa att förändringarna utvärderas så att stockholmarna och brommaborna får en tydlig redovisning av hur den rödgröna majoriteten valt att prioritera under mandat-perioden.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas budgetreservation för 2025.

5) Findel Madison (SD) föreslår:

- a) Att avslå förvaltningens förslag till beslut
- b) Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2025
- c) Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att ta del av en verksamhetsplan med ett tydligt engagemang för Bromma, efter de förutsättningar förvaltningen har fått utifrån majoritetens stadshusbudget och av fullmäktige antagna riktlinjer. Verksamhetsplanen innehåller många positiva prioriteringar och ledord, men det finns också budgeterade prioriteringar som vi inte ställer oss bakom.

Mot den bakgrunden kan inte Sverigedemokraterna, som i många delar har helt annan syn på hur stockholmarnas surt inbetalda skattemedel ska spenderas och vilka frågor som kräver politikens största fokus, ställa oss bakom förslaget. Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med en omarbetad verksamhetsplan.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP).

Reservation

Hanna Wistrand (L), Johan Duvdahl (C), Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Findel Madison (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Ersätтарыttrande

Christopher Oscarsson (KD) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

Vi vill rikta ett varmt tack till stadsdelsdirektören och förvaltningens tjänstemän för en välformulerad och genomtänkt verksamhetsplan för 2025. Kristdemokraterna, tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet, delar visionen om ett framtidsinriktat, tryggt och hållbart Stockholm, där alla stockholmare, företag och föreningar kan bidra till stadens utveckling. Vi värdesätter mångfald och anser att varje individ ska ha möjligheten att forma sin framtid och förverkliga sina drömmar.

Vår övertygelse är att utmaningar bäst bemöts genom samarbete mellan stad, företag, akademi och civilsamhälle. Stockholm ska vara en stad som attraherar forskare, studenter, investerare och turister, samtidigt som den erbjuder en trygg vardag för barn, unga, vuxna och äldre. Vi tror på stockholmarnas förmåga att fatta beslut om sina egna liv och vill att alla ska känna sig delaktiga i samhällsbygget.

Vi är fast beslutna att lösa de problem som kräver politiska beslut och vill utveckla Stockholm med respekt för stadens särart och skönhet. Det är avgörande att stadens utveckling sker i dialog med

dess invånare och att ingen begränsas av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för att bekämpa brottslighet och skapa frihet för alla stockholmare.

Kristdemokraterna ser särskilt allvarligt på trygghetsfrågorna och menar att staden måste prioritera åtgärder som stärker säkerheten för invånarna. Därför är det beklagligt att antalet ordningsvakter har reducerats, något som försvagar arbetet med att förebygga brott. Vi förespråkar ett omedelbart återställande av ordningsvaktstyrkan och ett förstärkt samarbete mellan socialtjänst och förskola för att motverka framtida utanförskap och kriminalitet.

När det gäller äldreomsorgen vill Kristdemokraterna se betydligt större satsningar. Hemtjänst och äldreboenden måste få nödvändiga resurser för att säkerställa att alla äldre får den omsorg de behöver i tid och med hög kvalitet. Vi anser att valfriheten för äldre bör stärkas genom att erbjuda fler boendeanternativ med god standard. För att förbättra kvaliteten i omsorgen är det också viktigt att höja språkkunskaperna i svenska bland personalen.

Vi ser med oro på att delar av verksamheten visar stora underskott och förväntar oss att den handlingsplan som förvaltningen tidigare aviserat kommer att hantera dessa utmaningar på ett effektivt sätt. Vi är också kritiska till att den rödgröna majoriteten fortsätter att återta verksamheter i egen regi, utan tydliga belägg för att detta leder till förbättringar.

Slutligen betonar vi vikten av att skydda och utveckla stadens grönytor. Parker och naturområden bidrar inte bara till trivsel och välbefinnande, utan stärker också stadens motståndskraft mot klimatförändringar och förbättrar luftkvaliteten. Därför vill vi se ökad krontäckningsgrad genom fler trädplanteringar och upprustning av befintliga grönytor.

Sammanfattningsvis står vi fast vid att Stockholm måste prioritera trygghet, äldreomsorg och en hållbar utveckling för att möta de behov och förväntningar som invånarna har på framtidens Stockholm. Vi hänvisar i övrigt till Kristdemokraternas budgetreservation för 2025.

Handlingar i ärendet

- 1858504 (Godkänd - R 1) Verksamhetsplan 2025 Bromma stadsdelsnämnd
- 1858338 Bilaga 1 - Blankettset SDN06
- 1858340 Bilaga 2 - Plan för upphandling 2025-2027
- 1858342 Bilaga 3a - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift

- 1858343 Bilaga 3b - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - investeringar
- 1858344 Bilaga 4 - System för intern kontroll 2025
- 1858347 Bilaga 5 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan
- 1858357 Bilaga 6 - Lägesbild Bromma stadsdelsförvaltning
- 1858363 Bilaga 7a - Kompetensförsörjningsplan 2025 till 2027
- 1858364 Bilaga 7b - Kompetensförsörjningsaktiviteter för 2025
- 1858365 Bilaga 8 - Förvaltningspriser 2025
- 1858371 Bilaga 9 - Lokal miljö- och klimathandlingsplan

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2025-01-24
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2025-01-24